

нас не изчерпва изцяло и без остатък проблема за заселването на всички цигани, които българският народ заваря по своите земи при освобождението си от петвековното османотурско иго. Но това е въпрос, който ще разгледам по-късно в този труд.

Във връзка с казаното по-горе за идването на ромите по нашите земи знаменателно е, че големият български философ акад. Димитър Михалчев пише: "Според историческите сведения към XII век откъм Византия в източната половина на Стара планина се заселва една доста многобройна маса цигани. И днес ние ги намираме в Градец, Котел, особено в Елена, към Враца и Панагюрско. Това малко-много уседнало циганско население личи ясно из тия краища."⁶³

Друга причина за известно неразбиране между българи и цигани е **взаимното непознаване на истината за социалната, етническата и религиозно-верската структура и същност на заселеното ромско население по нашите земи.**

Инерционно, по силата на традицията, у нас е популярна версията, че българската история на циганите (поне до преди няколко десетилетия) е предимно история на скитащите, чергаруващите цигани. На тази основа се допуска определен негативизъм към ромите, понеже те биват третираны като исторически и социално крайно изостанала категория от населението на света. Това е така, защото България още в началното си формиране се утвърждава като страна на трайно уседнал народ. Като народ, който няма скитнически цели и намерения, а следователно и свързаните с тях нравствено-психологически и други черти и характеристики. Наистина, българските държавници са допуснали в земите ни скитнически орди (татари, авари, кумани, печенеги и други), на които обаче по начало са гледали като на наемно "пушечно месо", а не като на трайно свързани със съдбата на народа и държавата.

Историческата откъснатост на българите от скитническия начин на живот и формираната негативна нагласа към

⁶³ Д. Михалчев. Избрани съчинения. С., 1981, с. 436.